کارآفرینی؛ حلقه مفقوده صنعت گردشگری

◆**آسیه عسگری:** امروزه بسیاری از فعالان صنعت گردشگری بر این اعتقاد هستند که یکی از مهمترین مقوله های موجود، بحث اشتغال در این حوزه است. از سوی دیگر، همین گروه ازجمله کارآمدترین راهکار مبارزه با این مشکل را بحث کارآفرینی می دانند. ما در عصری زندگی می کنیم که بسیاری از فعالیت های الکترونیکی و گردشگری، برمبنای کارآفرینی در حال شکل گرفتن است؛ به این معنا که بسیاری از فعالان این صنعت، باید به دنبال آن باشند که نسل جوان صنعت گردشگری را به سمت کارآفرینی سوق داده و هدایت کنند، اما تحقق این موضوع زمانی حاصل می شود که بسیاری از فرهیختگان، یافته ها و تجربیات خود را در حوزه کارآفرینی به نسل های علاقه مند جوان انتقال دهند و البته در این راستا نباید از تأثیرگذاری اساتید و کارآفرینان این صنعت غافل ماند، چرا که آنها می توانند ایده های جدید و تازه خود را در صنعت هتلداری و ... به بهترین نحو ممکن، به منظور ارتقای این صنعت ارائه دهند.

رئیس هیئت مدیره جامعه تورگردانان ایران در این باره معتقد است که دولت باید به منظور ایجاد اشتغال در این صنعت، برای علاقه مندان بازاریابی و ایجاد بازار کار نماید و از طرف دیگر، سازمان میراث فرهنگی نیز باید در جهت ایجاد اشتغال، برنامه ریزی مدونی را ارائه دهد و باتوجه به آمار سازمان جهانی جهانگردی که در سال ۲۰۱۰، یک میلیارد و ۸۵میلیون نفر در دنیا به سیاحت خواهند پرداخت، باید به مسئله اشتغالزایی در گردشگری، توجه ویژه‌ای نمود. زیرا گردشگران ما به دنبال دریافت بهترین خدمات هستند که ارائه این تسهیلات و خدمات، تنها وظیفه سازمان میراث فرهنگی نیست بلکه فعالان این عرصه ضمن فراگیری آموزش های مطلوب باید خدماتشان را ارائه دهند.

با کمی بررسی می توان به این موضوع پی برد که امروزه در بسیاری از کشورهای دنیا به خصوص در کشورهای توسعه یافته و خاورمیانه، ما شاهد اشتغالزایی در این صنعت هستیم. به طور مثال چین، رتبه پنجم جهان را در حوزه گردشگری به خود اختصاص داده است و از سوی دیگر ترکیه نیز ۲۳میلیارد دلار درآمد از صنعت گردشگری دارد.

علت اصلی موفقیت آنها در این زمینه، تبلیغات گسترده در این کشورهاست که متأسفانه ایران، هنوز در این بخش آنطور که باید و شاید موفق به معرفی تاریخ و تمدن خود به جهانیان و گردشگران نشده است. از طرف دیگر عده ای از فعالان جامعه هتلداری نیز می گویند که مسئولان باید بحث کارآفرینی را در این صنعت جهت دهی کنند؛ بنابراین از آنجا که در این حوزه عده‌ای کارآفرین و نوآور هستند، هنوز اقدامات مطلوبی برای ارتقای این بخش صورت نگرفته و اینها همه درحالی است که اهمیت کارآفرینی را می توان در صنعت گردشگری مشاهده کرد، به خصوص در بخش مهمان نوازی و ... که متأسفانه هنوز جهت دهی در این خصوص انجام نشده است.

همچنین کارآفرینی را می توان در بخش هتلداری بررسی کرد، چرا که باید به منظور جذب گردشگران خارجی، اقدام به احداث و راه اندازی هتل های استاندارد شود.

عده ای از کارشناسان گردشگری در بخش خصوصی، بر این اعتقادند که موضوع کارآفرینی را باید از دوران کودکی و نوجوانی در بسیاری از کتب درسی پیاده کرد و فرهنگ کارآفرینی را با آموزش های مطلوب، به کودکان ارائه داد. باید آموخت که صنعت گردشگری نیازمند افکار و ایده های نو و جدید کارآفرینان است که همین عامل خود باعث اشتغالزایی جوانان خواهد شد.

هم اکنون در کشورهای توسعه یافته، بسیاری از کارآفرینان ضمن استفاده از ایده های جدید خود در صنعت هتلداری و گردشگری، راه ها و شیوه های مختلفی را به منظور جذب گردشگران به کشورشان، ارائه می دهند که حرکت و فعالیت این گروه از افراد، به دلیل حمایت دولت از کارآفرینان به منظور حضور در عرصه گردشگری می باشد.

کشور مانیز از شاخص ها و جاذبه های گردشگری زیادی برخوردار است که با برنامه ریزی دقیق و اجرای تورهای جدید، می توان به جذب گردشگران کمک کرد.

در این میان وقتی با یکی از کارآفرینان حرفه ای در صنعت گردشگری به گفتگو می نشینیم، وی از نقش اساسی کارآفرینی، در حوزه گردشگری صحبت می کند که نقش اساسی در اشتغالزایی کشور دارد. محسن فرهمند که تاکنون چندین جایزه و لوح افتخار را در همایش های مختلف کارآفرینان برتر صنعت گردشگری، هتلداری و صنایع دیگر دریافت کرده است، نظریه جالبی را ارائه نمود؛ «قبل از روی کار آمدن رئیس جدید سازمان میراث فرهنگی، چندین طرح ارزنده و نو را به سازمان میراث فرهنگی اصفهان جهت ارتقا و گسترش این صنعت و همچنین جذب بیشتر گردشگران به اصفهان ارائه نمودم، اما متأسفانه به دلیل عدم توجه به طرح ها و ایده هایم، برنامه های خود را به سازمان میراث فرهنگی کشور ارائه و سپس اجرا نمودم و هم اکنون شاهد اجرای بسیاری از طرح های خود در قسمت های مختلف چون شرکت هواپیمایی، اماکن عمومی و هتل های چندستاره در تهران هستم. از سوی دیگر بسیاری از کشورها چون مالزی و چین نیز اقدام به خریداری طرح های من به منظور ترویج و جذب بیشتر گردشگران خود نموده اند.»

وی علت موفق نبودن خود در اجرایی نمودن طرح هایش در استان اصفهان را عدم وجود زیرساخت های اقتصادی، فرهنگی و ... توسط مسئولان ذیربط و همچنین عدم آشنایی آنها با طرح های نوین گردشگری دانست: «باید به مسئله کارآفرینی در صنعت گردشگری توجه بیشتری صورت گیرد که فرهنگسازی این موضوع، برعهده رسانه ها و صداوسیما می باشد.»

گذری بر کلیسای مادر مقدس در محله جلفای اصفهان

◆**گروه میراث فرهنگی:** عده‌ای بر این اعتقادند که بعد از ساخت کلیسای آسد و ازادزین (مادر مقدس)، کلیسای استپانوس، نیمه مخروبه باقی ماند. اما به منظور ورود به کلیسای مادر مقدس، می توان از طریق یکی از زیباترین ورودی های کلیسا در سمت شمال، به مجموعه راه پیدا کرد. بعد از ورود به کلیسای مادر مقدس، با حیاطی بسیار زیبا روبرو می شویم که طی ادوار مختلف کوچک تر شده است. تمامی قسمت های حیاط مذکور، از جنس آجر می باشد و همچنین می توان مقبره شخصیت های بزرگ مذهبی از ادوار مختلف تاریخی، در محله جلفا را نیز در آن مشاهده کرد. بعد از اینکه از ورودی اصلی، داخل کلیسا شدیم، به چشم انداز جالبی برخوردیم و آن وجود یک ردیف اتاق های کوچک در کنار این ورودی بود که طبق گفته های کارشناسان، در سال ۱۸۴۰م، از این اتاق ها به عنوان کلاس درس استفاده می شده و در حال حاضر با تغییر کاربری، به اتاق هایی برای ملاقات افراد با یکدیگر تبدیل شده اند. در جهت مخالف ورودی اصلی می توان کلیسای سورپ هاکوپ را مشاهده کرد؛ این کلیسا از یک ساختمان ساده با محرابی مستطیل شکل، تشکیل شده است که بر فراز آن سه گنبد قرار دارد. وزن گنبدها بر ستون هایی استوار شده است و بزرگ ترین گنبد در این مجموعه، طرحی هشت ضلعی دارد.

پس از بازدید از این فضا، به اتاقی سه گوشه که در کنار دیوار شمالی قرار دارد، وارد می شویم و در آن به سنگاب بزرگی

عکس توضیحی است

برمی خوریم که زیبایی خاصی به فضا بخشیده است.

فضای داخل کلیسا، ساده و درعین حال مزین به گچبری های هنرمندانه می باشد. این مجموعه به دلیل داشتن طاق های قوسی کمانی، از جمله بناهایی است که زبانزد خاص و عام می باشد. بنای اصلی کلیسا، وسط حیاط مرکزی، قرار دارد که ورودی اصلی آن در سمت غرب است. اما دو ورودی دیگر در دیواره های شمالی و جنوبی قرار گرفته است. برج ناقوسی که در قرن ۱۹م. در جبهه غربی بنا، احداث شده، چهره و ظاهری زیبا به آن بخشیده است. دیوارهای اطراف کلیسا با هنر نقاشی اسلیمی و سنگ های صلیبی شکل تزئین شده اند.

در دو طرف ورودی اصلی، فضاهایی وجود دارد که کاربری اصلی شان برگزاری مراسم های مختلف در آن است. با گذر از این فضا، در سمت راست، به راه پله ای مارپیچ برمی خوریم که به منظور دسترسی بانوان به طبقه دوم مورد استفاده قرار می گرفته است. در طبقه فوقانی، چندین اتاق و یا فرورفتگی چهار و پنج ضلعی دیده می شود که در دوران گذشته، با عبور از این فضاها می شد به فضای بیرونی مشرف شد.

در این میان نکته قابل توجه اینکه ستون های ایوان سه طرف کلیسای مادر مقدس، به سبک سنتی ایرانی ساخته شده است. از سوی دیگر، قسمت پیشانی ستون ها با نقش ترکیبی آجر و کاشی های رنگی، پوشیده شده است.

عده‌ای از معماران سنتی و اساتید دانشگاه هنر اصفهان بر این باورند که تداوم تزئینات داخلی بر اثر برآمدگی طاقی شکل گنبد، که به دلایلی نامشخص نادیده انگاشته شده است و به رنگ ساده آبی روشن نقاشی شده، از میان رفته است. این کلیسا همانند دیگر بناهای تاریخی، شامل نقاشی های دیواری به سبک اروپایی با موضوعاتی از انجیل و نوارهایی که حاوی سنگ نوشته هایی به زبان ارمنی است، در امتداد تزئینات بدیع ایرانی می باشد.

اختصاص فضای رایگان به هنرمندان در مناطق آزاد

◆**گروه خبر:** معاونت هنرهای سنتی و صنایع دستی کشور، به دنبال اختصاص وام های کم بهره به هنرمندان و صنعتگران صنایع دستی کشور است. تهمینه دانیالی گفت: اختصاص فضای رایگان در مناطق آزاد به هنرمندان و صنعتگران صنایع دستی و هنرهای سنتی در دستور کار قرار گرفته است. وی تصریح کرد: این امکان با انعقاد تفاهمنامه مشترک میان معاونت هنرهای سنتی و صنایع دستی و پنج منطقه آزاد کشور فراهم شد. وی با اشاره به اینکه حمایت از هنرمندان و صنعتگران صنایع دستی، باید سرلوحه تمامی فعالیت ها در این حوزه قرار گیرد اظهار داشت: هرگونه همکاری میان بخش دولتی و تشکل های غیردولتی و نهادهای مردمی نیز باید بر روی این اصل استوار باشد. وی افزود: دو میلیون صنعتگر صنایع دستی و هنرهای سنتی جزء دهک های پائین جامعه هستند که هدف ما باید پشتیبانی از آنها باشد. دانیالی گفت: سال آینده، سال هنرهای سنتی و صنایع دستی است و بر همین اساس، ارائه تسهیلات کم بهره به هنرمندان صنایع دستی، مورد تأکید این معاونت است؛ به طوری که مصوبه دولت در خصوص تدوین آیین نامه بیمه هنرمندان صنایع دستی، دریافت شده و این درحالی است که مصوبه معافیت کارگاه های پنج نفره نیز مراحل نهایی را پشت سر می گذارد.

اختصاص ۲۰۰هکتار زمین جهت حفظ حریم سیلک

◆**گروه خبر:** مدیر اداره میراث فرهنگی و گردشگری کاشان گفت: حدود ۲۰۰هکتار زمین معوض ما به ازای ۱۱۰هکتار عرصه و حریم درجه یک محوطه سیلک، باید در اختیار اداره میراث فرهنگی کاشان قرار گیرد.

محسن عبدالهی در توضیح این مطلب گفت: متأسفانه قبلاً عرصه و حریم دقیق سیلک مشخص نشده بود و به همین دلیل، تجاوزهایی توسط زمین خواران و سودجویان تحت عنوان انجام امور کشاورزی و ساخت وساز، در اطراف سیلک انجام می شد.

وی با اشاره به مکاتبه های متعدد انجام شده توسط این اداره، با سازمان مرکزی میراث فرهنگی و ارگان های مربوط به این قضیه، برای آزادسازی حریم ها در سیلک در سال های اخیر اظهار داشت: قرار شد براساس بررسی های انجام شده حدود ۲۰۰هکتار زمین معوض برای عرصه و حریم درجه یک سیلک، در اختیار اداره میراث فرهنگی قرار گیرد، درحالی که مجموع عرصه و حریم یک سیلک، ۱۱۰هکتار است.

وی با تأکید بر لزوم آزادسازی عرصه و حریم یک محوطه سیلک، بیان داشت: حریم ۲ و ۳ سیلک آزاد نمی شود، چون نیازی به این کار نیست. براساس قانون، این حریم فقط ممنوعیت ارتفاع دارد.

عبدالهی در توضیح حریم و عرصه هریک از آثار تاریخی گفت: در عرصه، هر عملیات یا ساخت وسازی ممنوع است، اما در حریم یک، کاربری فضای سبز یا ایجاد زیرساخت های گردشگری متناسب با وضعیت میراثی، توسط شهرداری یا میراث فرهنگی ممنوعیت ندارد.

وی ادامه داد: متأسفانه در عرصه و در برخی مکان ها در حریم یک، ساخت وسازها و تصرف هایی انجام شده است.

وی اظهار داشت: براساس برآورد کارشناسی، زمین هایی که در این ۱۱۰هکتار قرار می گیرند، دورتر از منطقه سیلک هستند و چون زمین های اطراف کاشان ارزش ریالی کمتری دارند، تقاضا کرده ایم، ما به ازای این ۱۱۰ هکتار، به دلیل افزایش ارزش آن، ۲۰۰ هکتار زمین از سوی اداره مسکن و شهرسازی و جهادکشاورزی، به اداره میراث فرهنگی کاشان داده شود.

وی با اظهار این مطلب که در سفر ریاست جمهوری که سال گذشته انجام شد، پیگیری این قضیه صورت گرفت، افزود: متأسفانه این موضوع جزء مصوبات قرار نگرفت و بنابراین، اقدامات با پشتیبانی و حمایت سازمان میراث فرهنگی استان، با جدیت پیگیری شد و در دور سوم سفر رئیس جمهور به این استان، آزادسازی سیلک، جزء مصوبات قرار گرفت.

باورقی

اصفهان از نگاه گردشگران خارجی(۲۱)

◆غلامحسین هرندی زاده

Gh.harandizadeh@nesfejahan.net

هرمان نوردن، سیاح انگلیسی که جغرافیدان بوده سفرنامه خود را در کتابی به نام "زیر آسمان ایران" در لندن به چاپ رسانیده است. این سیاح و جهانگرد معروف، برعکس دیگر سیاحان، چندان تمایلی به نزدیکی با حاکمان و حضور در دربار نداشته و بیشتر ترجیح می داده در بین مردم و در کاروانسراها و قهوه خانه ها و خانه های مردم سکونت کند تا قصر پادشاهان. نوردن علاوه بر این ویژگی، با مطالعه و با استفاده از کتاب های باستانشناسی و تاریخی و با کسب اطلاعات فراوان درباره هنرهای مختلف، به ایران پا می گذارد و نوشته های او حاکی از این است که سعی داشته مطالب خود را به شکلی مستند و با دلیل و مدرک ارائه کند. در کنار این جهانگرد آمریکایی، همیشه مترجمان و همراهانی ایرانی حضور داشته اند که او را برای دیدار از مناطق تاریخی راهنمایی می کردند. از نکات جالب توجه کتاب او، اشاره به سنت ها و آیین های نوروزی، چیدن هفت سین و برگزاری مراسم عید، خوردن سبزی پلو و ماهی در شب عید و حاجی فیروز و همچنین نحوه حمام رفتن و استفاده از بوق برای خبررسانی زمان حمام در قمشه اصفهان و موارد دیگری است که باید شرح کامل آن را در سفرنامه نوردن مطالعه کرد.

همچنین نکته جالبی که در این سفرنامه به چشم می خورد، شرح بازار اصفهان و میدان امام (ره) است با وضعیتی مشابه امروز که بازار از کالاهای صنایع دستی وارداتی انباشته شده و هنرهای مخصوص ایران و اصفهان همچون گذشته از رونق و دقت کافی در ساخت بهره مند نبوده اند. براین اساس هرمان نوردن در قسمتی از سفرنامه اش درباره صنایع دستی اصفهان می نویسد: «از تماشای بازار اصفهان لذت فراوان بردم، اما جستجوی من برای یافتن اشیایی که نمودی از هنر اصیل ایرانی باشند بی ثمر بود. ظروف سفالین و اشیای نقره و کارهای مسی و برنجی و پارچه های دستباف که در بازار اصفهان عرضه شده بود، اصالت ایرانی نداشته و با توصیفی که از هنر ایرانی در پیروی از سنت ها در صنایع دستی شنیده بودم، فرق بسیار داشت.

واردات ارزان قیمت از کشورهای همسایه و کشورهای دوردست، سلیقه و ذوق و ابتکار ایرانی را دچار دگرگونی کرده است؛ آنچنان که وقتی یک قطعه از کارهای نقره زمان گذشته را در کنار کارهای نقره امروزی قرار دهیم احساس تأسف شدیدی به انسان دست می دهد. برای همین باید گفت، صنایع و هنرهای ظریف ایرانی به دوران گذشته تعلق دارد.» نوردن همچنین درباره قبرستان ارامنه در اصفهان می نویسد: «در این قبرستان تعدادی هلندی و انگلیسی مدفون بودند که تاریخ فوت آنها مربوط به قرن هفدهم و هیجدهم میلادی بود.

قبرستان بین جلفا و کوه صفه قرار دارد و به صورت بیابانی است، بدون حصار و گویا شاه عباس این زمین را مشروط بر آنکه دیواری اطراف آن گذارده نشود به ارامنه داده است. در این قبرستان می توان به نفوذ کمپانی هلندی هند شرقی پی برد، چرا که به طور مثال سنگ قبری از یک جواهرساز سرشناس هلندی بود که به دستور شاه عباس برای تراش الماس به ایران دعوت شده بود. همچنین قبر مادر و فرزندی، در کنار هم قرار داشت از خانواده مشهور و برجسته فرانسوی به نام شامتیون و ...»

●●●

میراث اصفهان

مراکز خدماتی، تفریحی، ورزشی نسبت به عقد تفاهمنامه سفرکارت اقدام کنند

رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اصفهان گفت: از کلیه رستوران های استان، استخرها، موزه ها و فروشگاه های صنایع دستی دعوت به عمل می آید نسبت به عقد تفاهمنامه سفرکارت، با این سازمان اقدام کنند.

اسفندیار حیدری پور افزود: انعقاد تفاهمنامه با این مراکز، تسهیلات بهتر به مسافران را فراهم خواهد کرد. وی اظهار داشت: تاکنون برای حدود ۲۷۰هزار کارمند در استان اصفهان، سفرکارت صادر شده است.

به گفته وی، دارندگان سفرکارت، می توانند در طول مسافرت در مراکز پذیرنده سفرکارت اعم از هتل ها، دفاتر مسافرتی و جهانگردی و غیره، به جای پرداخت پول نقد، از سفرکارت و تخفیفات مربوطه استفاده نمایند.

حیدری پور گفت: تمام مراکز پذیرنده سفرکارت، موظف به نصب نرخ تخفیفات در محل خود می باشند.

وزیر فرهنگ و گردشگری کشور ترکیه از اصفهان بازدید کرد

وزیر فرهنگ و گردشگری کشور ترکیه و همسرش به همراه هیئتی ۱۷نفره، از اصفهان بازدید کردند. به گزارش روابط عمومی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اصفهان، ارطغل ارطغرل گونای وزیر فرهنگ و گردشگری کشور ترکیه با هدف بازدید از شهر اصفهان و جاذبه های تاریخی و پتانسیل های گردشگری اصفهان، به این استان سفر کرده بود.

او در این سفر یک روزه، علاوه بر دیدار با استاندار اصفهان، از بناهای تاریخی این شهر بازدید کرد. وزیر فرهنگ و گردشگری کشور ترکیه در بازدید از کاروانسرای هتل عباسی، از وضعیت مرمت کاروانسراها در ایران ابراز خرسندی نمود و گفت: امید است باتوجه به اتصال محور جاده ابریشم به واسطه کاروانسراها به کشور ترکیه و وضعیت مطلوب مرمت شده کاروانسراها در ایران، کاروانسراهای کشور ترکیه نیز که در مسیر جاده ابریشم قرار دارند، به زودی مرمت شوند.